

زویای جدید از دوپینگ روسیه در تاریخ المپیک

چند دهه تقلب

گزارش

رادچنکوف در یک مصاحبه

اتحاد جماهیر شوروی المپیک تابستانی ۱۹۸۴ در لس آنجلس را بایکوت کرد چون آنقدر مسأله دوپینگ داشتند که سیاستمداران این کشور می‌ترسیدند در معرض یک رسوایی جهانی قرار گیرند. این بخشی از مطالبی است که در زندگینامه خودنوشته گریگوری رادچنکوف، رئیس سابق لابراتور دوپینگ مسکو آمده است. او پنج سال است که به آمریکا رفته و آنجا حقایقی درباره دوپینگ تحت حمایت دولت روسیه گفته است.

رادچنکوف می‌گوید یکی از فاسدترین ورزشکاران تاریخ المپیک، بن جانسون کانادایی است که در المپیک ۱۹۸۸ سئول مدال طلای ۱۰۰ متر را به دست آورد قبل از آنکه مشخص شود از داروهای استرویدی استفاده کرده و البته دو سال قبل تست دوپینگ او از استروئیدها مثبت بوده. رادچنکوف فاش کرده او خودش در سال ۱۹۸۶ مسئول آنالیز نمونه ادرار جانسون در مسابقاتی در مسکو بوده که در آن استروئید ممنوعه استانوزولول وجود داشته. او می‌گوید در آن مسابقات ۱۴ نمونه مثبت دوپینگ پیدا شد که توسط پنهانکاری میزبان علنی نشد تا چهره آن بازی‌ها که با عنوان حسن نیت برگزار شده بود، مخدوش نشود.

دیلی میل در سال ۲۰۱۳ گزارش داد که روسیه می‌خواهد در المپیک زمستانی سوچی دوپینگ سازمان‌یافته انجام دهد و اطلاعات خود را به کمیته بین‌المللی المپیک (IOC)، فدراسیون بین‌المللی دوومیدانی (IAAF) و آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ (WADA) ارسال کردند اما هیچ‌کدام نتوانستند مانع از انجام دوپینگ در سوچی شوند.

روایت رادچنکوف از بایکوت المپیک ۱۹۸۴ لس آنجلس با آنچه پیش از این درباره دلیل این اقدام مطرح شده بود، خیلی فرق دارد. ابتدا گفته بودند از آنجا که آمریکا به دلیل حمله شوروی به افغانستان در المپیک ۱۹۸۰ مسکو شرکت نکرده، شوروی هم در اقدامی تلافی‌جویانه در لس آنجلس شرکت نکرده. او می‌گوید شوروی قصد داشته یک لابراتور مخفی در کشتی را از طریق آب وارد آمریکا کند که مقامات لس آنجلس اجازه ندادند و این باعث شده کمیته اجرایی حزب کمونیست، پولیت بورویه بایکوت المپیک تصمیم بگیرد.

رادچنکوف ۶۱ ساله و متخصص شیمی همچنین درباره دلیل استفاده از استروئیدها توضیح می‌دهد: «برخی کشورها درباره استفاده از این ماده نیروزا سختگیری‌هایی وجود دارد اما این موضوع هرگز در روسیه مطرح نبوده. تمرین در سطح المپیک فشار زیادی به بدن می‌آورد. استروئیدها خستگی و تروما را کاهش می‌دهد و به بازپوری عضلات کمک می‌کند. ورزشکارانی را می‌شناسم که سال‌ها از این ماده استفاده کرده‌اند و زندگی خوب و سلامتی داشته‌اند. یک دونه شوروی بود که دو مدال قهرمانی المپیک و چند مدال قهرمانی جهان و اروپا را به دست آورد و رکورد جهانی را شکست و هیچ‌وقت هم درباره دوپینگش حرفی زده نشد. او آنقدر استانوزولول مصرف کرده بود که به محض قرار دادن نمونه‌اش در دستگاه، هشدار داد.»

شوروی همچنین در بازی‌های ۱۹۸۸ یک لابراتور مخفی در کشتی «میخائیل شولوخف» نویسنده خوشنام روس و برنده نوبل ادبیات در سال ۱۹۶۵ راه انداخت که رادچنکوف مسئولش بود. در آن بازی‌ها بن جانسون بدترین رسوایی دوپینگ المپیک تا آن زمان را به نام خود ثبت کرد در حالی که رادچنکوف می‌گوید دو سال قبل مخفیانه از دوپینگ این کانادایی خبر داشته: «در بازی‌های حسن نیت، لابراتور ما ۱۴ نمونه مثبت پیدا کرد اما مسئولان وزارت ورزش شوروی تصمیم گرفتند هیچ چیز اعلام نشود چون نمی‌خواستند چهره جانشین المپیک مخدوش شود. بن جانسون، کارل لوبیز آمریکایی را شکست داد اما تست دوپینگ مثبت بود هر چند هیچ چیز اعلام نشد.»

جانسون چند روز قبل به دیلی میل گفت هرگز از مثبت بودن تست ۱۹۸۶ خبر نداشته و از اظهار نظر بیشتر خودداری کرد.

رادچنکوف همچنین گفت مسأله دوپینگ شوروی خیلی قبل از این غیرقابل کنترل بوده تا جایی که در مسابقات دوومیدانی قهرمانی جهان در هلسنکی در سال ۱۹۸۳ پیدا کردن «نمونه تمیز» کار دشواری بوده چون ورزشکاران زیادی دوپینگ می‌کرده‌اند.

در کتاب رادچنکوف نمونه‌هایی از دوپینگ ورزشکاران روس در ادوار المپیک مطرح شده از جمله الگا کانیسکینا و والری بورچین در پکن ۲۰۰۸، ایریناکوروا آنکو در آتن ۲۰۰۴ و داریا پیچچالنیکووا در لندن ۲۰۱۲.

داستان خواندنی کسی که بزرگترین تقلب تاریخ ورزش را انجام داد

رادچنکوف: از ترس جانم از روسیه فرار کردم

رادچنکوف ابتدا مجبور بود با چهره پوشیده افشاگری کند تا هویتش مشخص نشود

آمد به بوداولگ پیووف، مربی دوومیدانی گفته‌تنه‌ا‌وزشکاران باید داروهای غیرمجاز مصرف کنند بلکه او باید برای تعویض نمونه‌ها به لابراتور بول بدهد. دیلی میل نوشته بود در مسابقات قهرمانی جهان که ماه آینده در مسکو برگزار می‌شود، ورزشکاران بریتانیایی به روس‌های دوپینگی می‌بازند. در این گزارش آمد که چطور می‌شود به ورزشکاران روس در المپیک سوچی اعتماد کرد اما سخنگوی کمیته بین‌المللی المپیک اطمینان داد حداقل ۲۰ کارشناس بین‌المللی در طول پروسه آنالیز در لابراتور خواهند بود تا اعتبار آن را تأیید کنند. این امکان وجود داشت اما باید عمیقاً روی این مسأله تمرکز می‌کردند و از لابراتور بیرون نمی‌رفتند. من نمی‌خواستم کسی زیر میز من نفس بکشد و بیست در فالگوش بایستد. در مراسم افتتاحیه، یکی از بزرگترین متقلب‌های تاریخ ورزش روسیه، الکساندر زوبکوف پرچمدار شد و بعد از مراسم به دیدار بوتین رفت. من در لابراتور با وجود دوربین‌های امنیتی با دقت از «بانک ادرار تمیز» در ساختمان FSB کناری نمونه می‌گرفتم و کار جابه‌جایی را با دقت انجام می‌دادم تا اشتباهی صورت نگیرد. در هفته اول سوچی، روسیه تنها دو طلا گرفت که آن هم نه در رقابت‌های مهم تا اینکه الکساندر ترتیاکوف یکی از مصرف‌کننده‌های خوب معجون ماطلا گرفت. داشتیم به نتیجه لازم می‌رسیدیم اما خبر بد این بود که در هفته اول تست دوپینگ ورزشکاران هیچ کشوری مثبت نشد. با جلوگیری مسابقات باید موارد تخلف را پیدا می‌کردیم. اولین قربانی، اوی ساشن باخر ورزشکار آلمانی بود که محروم شد.

کمیته بین‌المللی المپیک هشت مورد مثبت در پنج روز آخر بازی‌ها پیدا کرد و هیأت عالی رتبه IOC و WADA ما را بهترین لابراتور تاریخ المپیک خواندند. اگر می‌دانستند... من مراسم اختتامیه را از دست دادم چون آخرین جلسه تعویض نمونه‌ها بود برای اینکه از دو مدال طلای روسیه مراقبت کنیم. این شامل زوبکوف هم می‌شد که دوبار کناری بوتین نشست. تیم‌مایک جشن اختتامیه جداگانه داشت چون آخرین ظرف آزمایش دوپینگ را مهر و موم کردیم و از بزرگترین تقلب تاریخ المپیک رها شدیم. در نوامبر ۲۰۱۵ یک کمیته مستقل از طرف WADA از تخلف در دوومیدانی روسیه خبر داد و من در مرکز لاپوشانی تست‌های مثبت قرار گرفتم. مجبور به استعفا شدم و از ترس جانم به آمریکا رفتم و همسر و دو فرزندم را رها کردم. در سال ۲۰۱۶ دو گزارش رسمی از برنامه دوپینگ سیستماتیک و تحت حمایت دولت روسیه برده‌برداشت. روسیه‌ا‌المپیک اخراج شدی بوتین خواستار حسابرسی شد. یکی از رؤسای سابق کمیته المپیک روسیه گفت من را به خاطر دروغ‌گویی باید با تیر بزنند یعنی همان کاری که اگر استالین بود، می‌کرد. از تصمیم برای رفتن از روسیه پشیمان نیستم و به WADA کمک کرده‌ام زوایای این تقلب را آشکار کند. از کسی عذرخواهی نکرده‌ام چون در گذشته کاری را کردم که مجبور بودم اما حالا کاری‌امی کنم که خودم انتخاب کرده‌ام.

مادر همان دنیایی هستیم که جورج اورول ترسیم کرده بود. روسیه ادعای کند مظهر اعتماد و اطمینان است اما به شکل ساختاری دروغ می‌گوید. خوشحالم از اینکه در ظرف حقیقت هستم.

منبع: دیلی میل

خوشحال بود از اینکه میزبانی المپیک زمستانی ۲۰۱۴ به سوچی رسید. اما بوروکرات‌های کرملین یک مشکل بزرگ داشتند: روسیه در المپیک زمستانی قبلی در ونکوور تنها سه مدال طلا برده بود و این حقارت ملی نمی‌توانست در خانه تکرار شود. وقتی در سال ۲۰۰۵ مدیر مرکز مبارزه با دوپینگ مسکو شدم، باید کاری می‌کردم که هیچ‌گاه دست ورزشکاران روس در مسابقات بین‌المللی رونشود و به نظرم می‌رسید کاری نباشد که ما از عهده‌اش برناییم. در ۱۰ سال فعالیت من که پنج المپیک زمستانی و تابستانی در آن برگزار شد، حتی یک نمونه تست مثبت دوپینگ از ورزشکاران روس پیدا نشد. احمقانه است اما گاهی وقت‌ها پیدا کردن یک نمونه «تمیز» خیلی سخت بود چون ورزشکاران خیلی زیادی دوپینگ می‌کردند و تعداد سالم‌ها کم بود. وقتی بلوخین به من گفت جادوگر هایش می‌تواند بطری‌های پلمب حساس به دما را با موفقیت باز کند، تصمیم گرفتم امتحانش کنم. گفتم: «من دو نمونه از ورزشکاران دوومیدانی دارم که منفی بوده اما در نمونه‌شان کمی استروئید هست. می‌توانید ظرف‌های آنها را برایم باز کنید؟ من حتی نمونه‌هایی که باید عوض بشوند را دارم.» او از من نمونه‌ها را گرفت و چند روز بعد

یکی از رؤسای سابق کمیته المپیک روسیه گفت من را به خاطر دروغ‌گویی باید با تیر بزنند یعنی همان کاری که اگر استالین بود، می‌کرد

مهندس‌های FSB با موفقیت ظرف‌ها را باز کرده بودند. شوکه شدم وقتی دیدم ظرف‌ها دست نخورده باز شده بودند. به طرف وزارت ورزش دویدم و به معاون وزیر خبر دادم. او هم دوید و به وزیر گفت و مطمئنم او هم خبر را به بوتین رساند. این کلیدی بود که قفل «عملیات سوچی» به عنوان بزرگترین تقلب تاریخ ورزش را باز کرد. آماده‌سازی برای برگزاری المپیک سوچی دو سال طول کشید که شامل ساختن لابراتور چهار طبقه، خرید و نصب تجهیزات برای به دست آوردن تأییدیه گواهی‌نامه WADA بود تا اجازه دهد نمونه‌ها را خودمان آزمایش کنیم. ۱۰ میلیون دلار هزینه داشت و من بعداً فهمیدم ساختمان ما همسایه مرکز فرماندهی FSB است. جای تعجب نبود که WADA مشکوک شده بود. مطمئن بودم نبرد تا روز افتتاحیه ادامه دارد اما یک بمب وقتی منفجر شد که انتظارش را نداشتم. دیلی میل فاش کرد اعتبار بازی‌های سوچی در معرض خطر است چون ادعا شده «ورزشکاران روس با دستور مربی‌های شان دوپینگ می‌کنند و با لاپوشانی لابراتور مبارز مباد دوپینگ این کشور کسی متوجه نمی‌شود.» در این گزارش

گزارش

گریگوری رادچنکوف در تابستان ۲۰۱۳ به عنوان یکی از تأثیرگذارترین چهره‌های دوپینگ در روسیه معرفی شده که نقشی حیاتی در انجام تخلفات با حمایت دولت و لاپوشانی آنها داشته. در سال ۲۰۱۵ آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ تحقیقات مستقلی درباره تخلفات گسترده ورزشی در روسیه انجام داد و چند ماه بعد او به آمریکا مهاجرت کرد و آنجا از اسرار پرده برداشت. مدارک و شواهد او در این مدت باعث افشای صدها مورد تخلف شده و او از ترس جاننش در آمریکا در یک منطقه امن پنهان زندگی می‌کند. این خلاصه‌ای از کتاب زندگینامه خودنوشته او با عنوان «مسأله رادچنکوف» است که پنجشنبه منتشر می‌شود و قطعاً جنگ لفظی میان روسیه و ولادیمیر پوتین و بقیه دنیای ورزش را تجدید و تشدید می‌کند.

در یک شب سرد ژانویه در مسکو تقریباً یک سال قبل از شروع المپیک زمستانی ۲۰۱۴ در سوچی در ساحل دریای سیاه در قفقاز روسیه دنیای ورزش برای همیشه تغییر کرد. من با اوگنی بلوخین، مأمور سرویس مخفی کرملین (FSB) شام می‌خوردم. سی و چند ساله بود و رفتارش آنقدر معمولی که اگر در قطار یا رستوران او را می‌دیدید، هیچ خطره‌ای از او برای تان باقی نمی‌ماند: در ویژگی قابلیت فراموشی، با رئیس سابقش در ک‌ک‌ب، کلنل ولادیمیر پوتین مشترک بود. می‌خواستس‌بدانم برنامه‌اش برای بازرسی آژانس جهانی مبارزه با دوپینگ (WADA) از لابراتور کنترل دوپینگ که من مدیرش بودم، چیست. بعد از این از کردن رستوران، صندلی‌اش را به من نزدیک کرد و درباره موفقیت تیم «جادوگر» خود گفت. آنها راهی برای باز کردن بطری‌های حاوی نمونه‌ها در ورزشکاران پیدا کرده بودند بدون اینکه مخدوش شود یا آسیب ببیند. به عنوان یک متخصص شیمی مشتاق بیشتر دانشن شدم. این اختراع مثل شکافتن اتم بود. اگر حقیقت داشت زندگی و کار من و آینده ورزش روسیه را نجات می‌داد.

خیلی سال قبل در بیست و چند سالگی برای نخستین بار جنبه تاریک ماشین ورزش روسیه را دیدم. دانشجوی با استعدادی در دوی استقامت بودم اما نه آنقدر خوب که ورزشکاری بین‌المللی شوم و برای همین به رقابت‌های دانشگاهی اکتفا کردم و با کمک استروئیدهای آنابولیک و تزریق و قرص که در اتحاد جماهیر شوروی کاملاً مرسوم بود، قهرمان شدم.

مربی من به نسلی تعلق داشت که سال‌های جنگ‌های ورزش شوروی بود که روی پوست‌های پروپاگاندا نوشته بود: «همه رکورد‌های جهانی باید به ورزشکاران شوروی برسد.»

حالا بعد از ۳۰ سال من مسئول لابراتور کنترل دوپینگ بازی‌های سوچی بودم که مقرش چسبیده به استادیوم المپیک و دفتر مخفی FSB بود و قرار بود مرکز بزرگترین رسوایی تقلب در تاریخ ورزش شود آن هم زیر نگاه چشمان تیزبین بوتین دیوانه ورزش طرفدار جودو. او رویای برگزاری المپیک تابستانی در مسکو را داشت اما رقابت سال ۲۰۱۲ را به لندن واگذار کرد. به هر حال